



MAGNUS NILSSON:

Du nya gröna värld

En av förhoppningarna på regeringens omställning av det svenska samhället till ekologisk uthållighet är att detta skall generera nya arbetstillfällen: "nya, gröna jobb".

Dessa är antagligen en mer kreativ variant av att "dela på jobben" dvs vi skall inte dela på de jobb som finns genom att jobba kortare tid. Vi skall istället skapa nya jobb genom att helt enkelt arbeta mindre effektivt, genom att ersätta maskiner med manuellt arbete och genom att producera energi med så stora inslag av mänsklig möda som möjligt.

"Syssetsättning" med andra ord. Och inget ont i det. De reaktionära och miljöförstörande föreställningarna om produktion, kapitalbildning, och förädling är ju för länge sedan

MAGNUS NILSSON är konsult och frilansskribent.

utmönstrade ur debatten utom i de djupaste motståndsfickorna bland landets företagsledare. Men de talar ju bara i egen sak. Det vet statsminister Göran Persson (med tanke på den förståelse Persson visar för näringslivets villkor, tror han nog att Percy Barnevik och Anders Scharp skriver debattartiklar av fruktan för att hamna på fattighuset).

Nervkittlande vision

Det finns ekologiska feberdrömmar som nog kan frisera arbetslöshetssiffrorna lite från s a s "andra hållet". Dagens Nyheters miljöreporter Gert Svensson vill rädda miljön genom att vi alla i framtiden skall köpa mat som bara transporterats "några mil". Detta är en nog så spännande vision för oss i Stockholm. För dem som bor i Norrbotten är den extremt nervkittlande. Friska tag från Gert. Till och med vi som kanske är lite misstänksamma mot regionalpolitik tycker att en rent etiopisk-nordkoreansk lösning på problemet med skattesvaga

kommuner är lite magstark.

Men kanske blir samhället också lite mer romantiskt. Sedan många år är ju de flesta av de gamla fina yrkena försvunna. Sumprunkare, tunnbindare, kittelflickare, parmmätare och gelbgjutare har gått i graven. Snart finns bara tre yrken kvar: "I åtgärder", "arbetslös byggjobbare" och ett otal varianter av "fyllidetsomfattaskonsult". Det är på något sätt lite tråkigt att svara på systersonens fråga om vad man har för yrke, med att "din pappa är ekonom. Han summerar kolumner och räknar procent, och jag jobbar med att tala om varför det är så bra att han gör det...". Något säger en ju att drömmen om att bli PR-konsult inte är lika inspirerande som drömmen om att bli lokförare eller brandman.

De nya gröna jobben, däremot, kommer säkert att ha härliga, mörkfulla och talande yrkesbeteckningar.

Vi kan tänka oss t ex:

Energiskogvaktare, Pelletspressningsmaskinmaskinist, Torvtäkts-

fuktkontrollant, Vindkraftverksrotorbladsfejare, Askpilot (kan kompletteras med asksiktare och askfällare om arbetsmarknadpolitiken kräver detta), Sumpgaskompostkomposterrare, Sopsorteringspolis, Avförings-sorteringskontrollant, Värmepump-pumpare (pumpar värmepump efter skatteväxlingsrevolutionen), Massör (producerar mekanisk massa med hjälp av grov fil, också efter skatteväxlingsrevolutionen), Flisör (tillverkar flis med hjälp av liten kniv), Rickshaw-dragare o s v.

Improduktiva jobb

De här skämtsamma yrkesbeteckningarna är inte så roliga som man kan tro. I den mer allvarliga verkligheten kommer de gröna jobben ofta att bli än mer improduktiva. Vi kommer t ex att få en tusenhövdad skara miljöbyråkrater – många finns redan.

Dels på myndigheternas sida. Där statliga-, kommunala- och landstingsbudgetar kommer att belastas ytterligare på bekostnad av rättsväsende, vård, skola och omsorg. Redan läggs stora resurser på det fullständigt onödiga arbetet att ta bort det oskadliga och utmärkta materialet PVC från sjukvården. Det kommer att ersättas med sämre, dyrare och till sina verkningar okända material. Och Agenda-21-arbetet slukar kommunala medel. I Stockholm kämpar kommunbyråkraterna för miljön genom oerhört stiliga kampanjer. Bl a en af-

fisch med ett barn som säger "Hej lilla masken". Angelägen utgift tycker alla vi som vet hur himla bra kommunens gamlingar och handikappade har det.

Och dels på företagens sida. Arbetsmarknadslagstiftningen har tvingat fram stora och i huvudsak onödiga personaladministrationsavdelningar på företagen. Miljölagstiftningen håller i sin tur redan på att skapa hela byråkrat- och konsultflockar i näringslivet. De är anförda av miljöchefer som är lika nöjda med miljöbyråkratin som personalcheferna är med LAS. Det finns redan högskoleutbildningar med det enda syftet att tillfredsställa behovet av fler byråkrater. Nya, kostsamma järntrianglar av miljöfolk på företagen, myndigheter och högskolefolk, m a o.

Köpa röster

Så nog kommer "gröna jobb" att skapas och samhällets "miljökostnader" att tas ut av skattebetalare och konsumenter.

Men i vanlig ordning går inte resurserna till särskilt mycket miljöförbättrande verksamhet. Förutom att några röster skall köpas från byggfackets medlemmar kommer byråkratin att svälla lite till. Man kommer inte har råd att kalka sjöarna, men man kommer alltid har råd med ytterligare en lojal byråchef eller flummare från Det Naturliga Steget.

ORD

Föra över

Det är pengar det handlar om, att "föra över" pengar till folk.

Det låter högst alldagligt och praktiskt att helt enkelt "föra över" pengar till folk om folk behöver pengar. Särskilt om man tar sig an "döda pengar" "dött kapital" som ändå bara ligger och möglar i företagen. På banken skiljer man på överföring mellan egna konton, och sådan överföring som innebär uttag från ett konto och insättning på ett annat. Men när Johan Lönnroth, v, debatterade vårbudgeten i riksdagen var förfoganderätten en detalj som gled ur bilden på något sätt. Här var en nyttomaximerare som fått korn på några gamla företagspengar som han gärna gav bort till bättre behövande.

I rättfärdighetsbranschen där Johan Lönnroth verkar väljer man då den mjuka och knappt märkbara teknikaliteten "föra över". Man säger inte ta, eller konfiskera eller dra in. För en socialist är det liksom redan fixat. Alla pengar är mer eller mindre statens ändå. Teoretiskt tycker sig Johan Lönnroth ha mandat också över ännu inte infångade pengar. Behövs det någon formalitet för att få "föra över" vad man tycker vore rätt att disponera så ordnar man det.

Helena Rivière